

om Du stadnat här, ty en kan dock föga, intet uträtta, där alla, i synnerhet de förnämsta, smilande böija sig under oket. – Jag har ehuru litet jag hört, och sedt, Nog! för Dö nöjd i det afseendet.

Hulda Broder! troligen komma wi ej mera att i förgängelsen See hwarandra, ty jag bär i mitt bröst döden. Docktor Keppleri Skicklighet att behandla slika Sjukdomar, jemte hans outtröttliga, och nitiska Omwårdnad, har till dato hållit mig, ej alenast wid lifv utan mycket förbättrat min Hälsa – men jag känner och inseer dock att det är förbi med mig i höst eller winter.

Någon wesäntelig förändring i mitt homeur har ej, så som du befarade inträffat – jag hade fastnat för ett bandit följe, hwilka förrän de rymde hade gjordt Sig Skyldige till Oundwikeligt kroppsstraff wid hemkomsten, genom, tjufnader, inbrått i Lasten (som bestod af Win), Slagsmål, Skeppsredskapers förstörande m. m. för hvilka jag nu har prosses med Rederiet – hwarefter de kommo till ett land där de uti maklighet kunna hafva ett Öfverflödande lif – som war min Olycka. i Anseende till min Oförmåga har jag måst afsäga mig gjorda Anbud af Emploj – ehuru skral skulle jag dock nu wåga på, men för närwarande finnes intet. 10

Beträffande finnancerne tjenar det intet till att jag en detali skrifver om dem, genom andras fall, och Skurkar, är jag – mer än Bankrutt, i stället för för min förhoppning före hemkomsten i fjol, att wara, frii för Björnar, med par tusen Rubel, och fullt bo. 20

Gumman Swärmor är frisk, och ännu tämmeligen rask annars, men förlusten af alla sina barn, trycker henne hårdt samt Wärkar betydligt å Själskrafterne. Äfven Barnen äro Friska. – *Adjeu!* Hulda Broder, beder

August

30

77 Z. HÆGGSTRÖM – J. V. SNELLMAN 23.VI 1843
HUB, JVS handskriftssamling

Stockholm, d. 23 Juni 1843

Broder Snellman!

Gifve Gud, jag hade sjelf besvarat ditt bref af d~~en~~ 28 Maj och icke Pingstafonen, när jag fick det, genast skickat det till Arwidsson, att af honom besvaras, eller, rättare, Gifve Gud, jag hade från början vetat, hvad jag nu vet, och icke trott på underverk, som skulle ske på canaler och vägar, som det heter; Du hade nu, när fatalietiden den 27 eller den 28 Dennes går till ända, stått i första rummet på förslaget! – Ser Du, det hade icke varit någon trollkonst! Endast afskedet ur Rysk tjenst hade kanske varit den enda konten, ty detta hade bordt åtfölja din ansökning, för att göra den komplett och ostridig. Åtföljdt af din meritförteckning hade det gjort dina anspråk gällande, såsom hade Du tjenstgjort vid Svenskt universitet, och, efter Bergfalks förmenande skulle ingen i Lund gjort Dig första rummet stridigt, knappast Afzelius, om han sökt. – Såsom sakerna nu stå, är knappast mer något hopp; jag har just i dag af Mag. Docens Carlsten från Uppsala, som Ignell förde upp till mig, fått höra, att i Lund söker, utom Lindblom och Genberg, en Mag. Docens, som han icke kunde namngifva, men som blifvit 40 50

öfvertald, för att få förslaget komplett. – Det synes, som Hagberg allt detta så tillställt, för att få sin Genberg till platsen; en förmodan, som ytterligare bestyrkes af den omständigheten, att, efter hvad Carlsten i dag berättat mig, Afzelius flera gånger detta år tillskrifvit Hagberg om ställningar och förhållanden med förfrågan om utsigterna för honom, i fall han sökte, men icke fått en rad till svar. Carlsten säger, att Danska Studenternas följeslagare från Lund beklagat sig öfver Hagberg, att ingen kunde få rätt reda på, hvar han vore hemma, utan alla trodde honom hafva slagit om och förenat sig med den pietistiska ligan

10 derstädes, då det blir ganska begripligt, att han icke kunde villja se Afzelius på förslaget. – Sannolikt godkänner nu Consistorium de tre utsedda som competente, då är förslaget komplett; Cancelleren kan, om han än aldrig så gerna ville, icke gerna förklara det ogilligt och förordna nytt anslag, och så är hela saken i all tysthet utagerad efter Hagbergs planer. – Olyckan är, att jag icke hade någon kännedom om sakens rätta beskaffenhet, utan trodde, att hvad som skulle ske, nödvändigt måste ske på utomordentlig väg. – Men nu förhåller det sig alldeles tvärtom: Du har fullständig indigenatsrätt, så snart Du företer

20 afsked ur Rysk tjenst; dina meriter gälla, som hade Du tjenstgjort vid Svenskt lärosäte, och äfven med Afzelius, den svåraste medtäflaren, Du kunnat få, skulle Du kunnat täfla om företrädet. När nu härtill hade kommit, att Du på högre ort är väl anskrifven, så skulle sista afgörandet i alla händelser måst utfalla till din fördel, utan många omvägar och canaler. – Om jag första gången i stället för att fästa mig vid Bergfalks yttrande om din välanskrifvenhet på högre ort och i följ

30 deraf genast flyga i armarna på Arwidsson, hade fullföljt mina samtal med Bergfalk, af hvilken jag nu, men, thy värr, för sent, erhållit alla upplysningar, som då kunnat vara Dig till nytta, och, första gången jag skref, uppmanat Dig att genast göra dina papper i ordning och resa hit öfver, – då hade din inlaga varit inne på rättan tid, och Du hade på samma gång kunnat fullgöra anständighetens fordringar och uppvakta Cancelleren, på samma gång Du afsändt din ansökning till Lund, och intet tvifvel är, att alltsamman gått sin gilla gång och slagit väl ut. – Nu beror allt på förslagens fullständighet; men därför lärer väl Hagberg draga försorg. – Jag var hos Bergfalk i går 2:ne gånger och äfven hos Cancellarens Secreterare, Revisions Secreteraren Ad:alexanderson. – Af denne fick jag den upplysning, att specimen icke kommer i fråga, förrän Consistorium fastställt förslaget och utsatt dag för hvar och en att

40 specimenera. I något bref har Du likväl nämt något äfven om hinder i detta hänseende, men som alldeles icke existerar. – Men låt oss nu vända oss ifrån en sak, som knppt mer lärer komma i fråga, och söka någon tröst, för hvad som gått förloradt, i din ställning, sådan hon är för närvarande. – Du skrifver i ditt bref till Arwidsson, att gubbarne i Consistorium loft Dig efter 2 år förord hos Regeringen för extra professionen, men att Du anser det blott som en förevändning. Detta kan Du naturligtvis bäst sjelf bedöma; men icke anser jag det osannolikt, att gubbarne hafva ett verkligt, inför *deras* samveten fullgilligt, skäl i hvad som passerat år 1838, sammanställt med den omständigheten, att Du sedan dess endast tjenstgjort ett halft år vid universitetet. Gubbar äro gubbar, det kan icke hjälpas; man får ta dem, som de

50 äro, och rätta sig derefter. – Ledsamt vore blott, om jag nu med mitt glyx föranledt någon kallsinnighet hos Archebiskopen genom uteblifvandet af den tilltänkta resan med honom; – då måste jag i dubbelt mått ångra, hvad jag gjort. – Gifve Gud, jag genast gifvit mig djupare in med Bergfalk! – Pingsaftonen sökte jag honom; men han var då

bortrest till Uppsala för Danskafesten; hade jag då icke haft så brådtom med att skicka brevet till Arwidsson, som till på köpet var bortrest öfver Pingsthelgen, utan i stället sökt Bergfalk om Tisdagen, så hade jag då kunnat få alla de upplysningar, jag fick af honom i går, och på dem hade jag kunnat gifva Dig råd, som icke kommit för sent, såsom nu. – Men, menniskan spår och Gud rår. Det bästa är väl det, som skett; det skall en framtid upplysa. – Gå Du till Kuopio! Det är en landsflykt, som Du sjelf valt, i brist på något bättre. – Du är nu för gammal, att mer gifva Dig ut på äfventyr. Fortfar att lefva för din vetenskap; hon skall redan i sig sjelf vara belöning nog; men hon skall blifva det ännu mer, när Du, i fred för brödomsorgerna, kan ostörd öfverlemna Dig åt dina studier. – Jag säger: *ostörd*. Först och främst är det väl endast första halfåret, som kommer att kosta Dig någon möda; sedan hvad betyder det, att läsa 3 timmar om dagen och sedan vara ledig från alla bekymmer? – När har Du förr haft det så godt? – Och detta scholtvång, det kan ju icke räcka i så många år! Om de ock blefve 5, det är ju ingen evighet! – Om Du blott håller Dig fast och stadigt vid ditt uppsåt att gagna världen med ditt ljus, och för vetenskapen lefver uteslutande hädanefter som hittills, så försvinna dessa 5 år, så att Du icke till slut vet, hvart de tagit vägen. Icke hindrar Dig ödemarken att verka som tänkare för världen. Hjelper ingen annan dina tankefoster ut i världen, så vet Du att jag gör det. – Icke förstår jag rätt, huru Du kan säga, att ditt lif vore bortkastadt, för det Du icke lefver bland studenter och läser för dem, då Du har hela världen att läsa för. – Med ett ord tro, som jag tror: Det som sker, är alltid det bästa. –

Din vän
Zacharias Hæggström

P. S. Himmelen är i dag mulen, och litet regn har fallit; det ser illa ut för dem, som rest ut att roa sig öfver Midsommaren. Syster är utbjuden till ett landställe hos sina tillkommande slägtingar, och vi sitta hemma i morgon, om det regnar. I annat fall har vi tänkt på att begifva oss ut med våra barn till Ladugårds gårdet, der stort läger hålles i år, det största, säga de, som någonsin der varit samladt. Mag. Carlsten och Ignell har jag bjudit till middagen, i fall det regnar, och de icke företaga någon lustfärd åt landet. – Carlsten är min landsman, född i Umeå. Som Ignell säger, skall han vara en skarp och djupsinnig tänkare.

Eva och Barnen helsa så hjertligen till Farbror Snellman. –

78 C. H. SNELLMAN – J. V. SNELLMAN 25.VI 1843
HUB, JVS handskriftssamling

Palo den 25:te Junii 1843.

Käraste Son!

Egenkärleken måste vika, och jag fatta till pennan för at träffa dig med några rader i Helsingfors om det ock blifver dåligt, nog at förskräcka Dig.

Min fägnad var stor då Du återkom till Finnland, och skref i Januarii månad; men sednast löftet at i alla händelser, V<olente> D<eo> besöka oss i höst, Electricerade mit hjerta med nytt mod att lefva till